

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Gerundium ve francouzském právním textu, jeho funkce a české ekvivalenty

Diplomandka: Bc. Markéta Faltová

Vedoucí práce: PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 103 stran vč. bibliografie

Diplomová práce Markéty Faltové vychází z předpokladu, že slovesný tvar gerundia (*gérondif*) má ve francouzštině celou řadu funkcí, ale v právních textech (omezených zde na oblast práva evropského) se budou patrně uplatňovat pouze některé z nich. Prvním cílem výzkumu je právě tyto funkce najít a pojmenovat. Druhým výchozím předpokladem je postřeh, že francouzské gerundium nemá jednoznačný formální ekvivalent v češtině (přechodník je v úzu na ústupu); srovnávacím výzkumným cílem se na tomto poli stává hledání možných českých ekvivalentů francouzského gerundia.

Oporou pro teoretická východiska práce se autorce stala především díla O. Halmoyové v kombinaci s běžnými gramatikami francouzštiny. V analytické části využila autorka korpus evropských legislativních textů CORTE, zpracovaný studentkami bakalářského studia FJEMO/AFEU.

Cíle, které si autorka v úvodu stanovila, se v zásadě podařilo naplnit. Autorka např. dochází k závěru, že z možných logických vztahů realizuje gerundium v právním textu nejčastěji prostředek (97%), zřídka podmínku (3%) a téměř nikdy příčinu (podrobněji viz s. 98). O něco méně jasné jsou závěry z translátologických analýz – zejména není zřejmá jejich spojitost s výchozím významem gerundia.

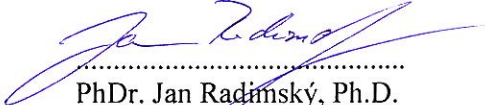
Po metodologické stránce je práce solidně zpracována. Vytknout lze určitou nesystematičnost a povrchnost některých analýz, např.

- 1) V úvodních pasážích autorka v českém textu volně střídá francouzskou a českou terminologii pro popis obou jazykových systémů, takže není zřejmý vztah mezi pojmy *gerundium* – *gérondif* – *přechodník* – *příčestí* – *nefinitní tvary slovesa* – „*nefinitivní*“ (sic) *tvary slovesa*
- 2) Podobně česko-francouzsky a nesourodě (viz pozn. 67) jsou představeny významy gerundia na s. 23.
- 3) Terminologicky solidně je zpracována otázka „podmětu“ gerundia (s. 32), ale v další analýze autorka tohoto aparátu nevyužívá. Příklady ne-dvojznačnosti gerundia u pasiva na s. 34 tak nejsou vysvětleny adekvátně: jednoznačností je tu dosaženo díky vynucené shodě kategoriálních rysů [+/- hum]. Otázkou zůstává, zda „podmětem“ gerundia musí být nutné agens. Nejsou možné věty typu *La neige tombe en fondant* ?
- 4) Autorka konstatuje, že v právních textech nenalezla žádná gramatikalizovaná gerundia (s. 18), ani gerundia bez částice „en“ (kromě *ce faisant*, s. 14). Jak by potom hodnotila typický uváděcí výraz *considérant que*? Nedá se výraz *en tenant compte* (s. 52) považovat za gramatikalizovaný konektor?
- 5) Translátologická analýza nezohledňuje gramatikalizovaná gerundia. U ostatních pak není přehledně zdůrazněna dvojsložková povaha významu slovesa v gerundiu, která zahrnuje lexikální sémantiku použitého slovesa na straně jedné a gramatikalizovanou modální složku vyplývající ze samotného gerundiálního tvaru na straně druhé.

Po formální stránce má práce všechny náležité předpoklady. Upozornit je třeba na někdy nekorektní flexi termínu „syntagma“ (s. 12, 17, 28) a překlepy v českém textu, které však nepřesahují únosnou míru.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako velmi dobrou.

PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(vedoucí DP)

V Českém Krumlově, dne 16. května 2011